

Α.Τ.Ε.Ι. Πειραιά
Τμήμα Πολιτικών
Μηχανικών Τ.Ε.

Εφαρμοσμένες Πολιτικές
και Τεχνικές Προστασίας
Περιβάλλοντος

Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Διοίκησης,
Διαχείρισης και
Μάρκετινγκ

ΔΙΑΪΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Αθήνα, Νοέμβριος 2013

1° ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1. Ατμοσφαιρική Ρύπανση**
- 2. Προστασία Φύσης και Βιοποικιλότητας**
- 3. Κλιματική Αλλαγή**
- 4. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Προστασία Εδάφους**
- 5. Βιώσιμη Παραγωγή και Κατανάλωση**
- 6. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Κτιρίων**

1. Ατμοσφαιρική Ρύπανση (1ο εξ., Υ)

A. Εισαγωγικές έννοιες. Βασικές κατευθύνσεις ευρωπαϊκής και ελληνικής νομοθεσίας για τις εκπομπές από τη βιομηχανία και την ποιότητα της ατμόσφαιρας.

B. Αποτέφρωση αποβλήτων. Μεγάλες Εγκαταστάσεις Καύσης (ευρωπαϊκό και εθνικό νομικό πλαίσιο).

Γ. SEVESO.

Δ. Οδηγία IPPC. Περιβαλλοντικά προβλήματα, προστασία περιβάλλοντος, φίλτρα κ.λπ.

Ε. Οδηγία NEC (Εθνικά Όρια Εκπομπών).

Ποιότητα της ατμόσφαιρας. Η ποιότητα της ατμόσφαιρας στην Αττική. Ποιότητα καυσίμων. Εκπομπές από καυστήρες. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τα αυτοκίνητα και τα ημιφορτηγά. Εκπομπές καυσαερίων από τα αυτοκίνητα – πρότυπα EURO (κανονισμός, υπάρχουσα κατάσταση, κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, περιβαλλοντικά ζητήματα, πολιτικές φορολόγησης του αυτοκινήτου).

Στόχος του μαθήματος είναι να γίνει συστηματική ανασκόπηση των βασικών κατευθύνσεων της εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα της βιομηχανίας και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην Ελλάδα και την Ε.Ε.

2. Προστασία Φύσης και Βιοποικιλότητας (1ο εξ., Υ)

A. Βασικές έννοιες. Γενικά χαρακτηριστικά του ελλαδικού χώρου και βιοποικιλότητα στην Ελλάδα. Βασικές κατευθύνσεις ευρωπαϊκής και ελληνικής νομοθεσίας για τη φύση.

B. Προστατευόμενες περιοχές.

Θεσμικό πλαίσιο προστασίας και διαχείρισης (Οδηγία 79/409 για την προστασία της ορνιθοπανίδας και Οδηγία 92/43 για την προστασία της φύσης, κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών). Οριζόντια μέτρα διαχείρισης και προστασίας Ζωνών Ειδικής Προστασίας. Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο NATURA 2000 (κατάλογος προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000, χάρτες περιοχών NATURA 2000, έκθεση εφαρμογής των περιοχών NATURA 2000).

Γ. Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών (φορείς – θεσμικό πλαίσιο φορέων διαχείρισης, προβλήματα – προοπτικές, Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα).

Δ. Ειδικές Μελέτες.

Δ1. Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (υπόδειγμα, προβλήματα εφαρμογής).

Δ2. Ορνιθολογικές Μελέτες (υπόδειγμα, προβλήματα εφαρμογής).

E. Διεθνείς συμβάσεις (Παγκόσμια Σύμβαση για την Προστασία της Βιοποικιλότητας. Όραμα – στόχοι). Οικονομική αποτίμηση των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας (TEEB). Χρηματοδότηση.

ΣΤ. Προστασία της βιοποικιλότητας στη θάλασσα. Πρόσβαση στους γενετικούς πόρους και διαμοιρασμός του οφέλους. Δικαιώματα ιδιοκτησίας.

Z. Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια.

Στρατηγικοί στόχοι και θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος (αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνου, αστική ευθύνη και αποκατάσταση, διασυνοριακή μεταφορά ζώντων οργανισμών κ.λπ.). Στρατηγικό Σχέδιο για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου. Αξιολόγηση του πρωτοκόλλου.

Η. Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (Γ.Τ.Ο.).

Εισαγωγή – η εξέλιξη της αγροτικής πολιτικής στην Ευρώπη. Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί – οφέλη και προβλήματα. Ευρωπαϊκή νομοθεσία – διαδικασία αδειοδότησης. Κατάλογος αδειοδοτημένων Γ.Τ.Ο. από την Ε.Ε. Οδηγία 2001/18 «για τη σκόπιμη ελευθέρωση Γ.Τ.Ο. στο περιβάλλον» και σχετικές Αποφάσεις.

Θ. Κανονιστικό πλαίσιο Γ.Τ. οργανισμών, τροφίμων, ζωοτροφών.

Κανονισμός 1829/2003 για τα Γ.Τ. τρόφιμα και τις ζωοτροφές. Κανονισμός 1946/2003 για τη διασυνοριακή μεταφορά των Γ.Τ.Ο. Κανονισμός 1830/2003 σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση των Γ.Τ.Ο., την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από Γ.Τ.Ο. και την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/18. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων έγκρισης Γ.Τ.Ο. στην Ε.Ε. από την EFSA. Πολιτική και οικονομική διάσταση των ως άνω ζητημάτων.

Οι μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι ακόλουθοι:

- Εξοικείωση του φοιτητή με τις βασικές έννοιες της βιοποικιλότητας και με τα κύρια προβλήματα προς αντιμετώπιση.
- Συστηματική ανασκόπηση των βασικών κατευθύνσεων εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα της προστασίας της φύσης στην Ελλάδα και την Ε.Ε. και των προβλημάτων που ανακύπτουν από τον τρόπο εφαρμογής τους στην Ελλάδα.
- Να εξοικειωθεί ο φοιτητής με τα βασικά εργαλεία προσέγγισης του προβλήματος της προστασίας της φύσης και της ανάλυσης της απώλειας της βιοποικιλότητας.
- Να ενημερωθεί ο φοιτητής για το ζήτημα των Γ.Τ.Ο., την πολιτική της Ε.Ε. και την πολιτική και οικονομική διάσταση του ζητήματος.

3. Κλιματική Αλλαγή (1ο εξ., Υ)

A. Βασικές έννοιες. Αέρια θερμοκηπίου. Βασικά συμπεράσματα της IPCC (διακυβερνητική διάσκεψη για το κλίμα). Αίτια της κλιματικής αλλαγής – κλιματική αλλαγή και βιώσιμη ανάπτυξη. Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο. Διεθνές νομικό πλαίσιο.

B. Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή.

Βασικές πρόνοιες της Σύμβασης των Ην. Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή. Βασικές πρόνοιες του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Μηχανισμοί του πρωτοκόλλου του Κυότο. Μηχανισμοί "καθαρής" ανάπτυξης. Μηχανισμοί κοινής εφαρμογής. Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών

Γ. Βασικά σημεία πορείας προς την αναθεώρηση του Κυότο.

Ο οδικός χάρτης Μπαλί. Η διάσκεψη της Κοπεγχάγης. Οι συμφωνίες του Κανκούν. Η πορεία προς το Παρίσι το 2015.

Δ. Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τη μείωση των εκπομπών – Σύστημα Εμπορίας Ρύπων.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (Οδηγία 2003/87) – σύνδεση με Πρωτόκολλο του Κυότο. Οργάνωση του συστήματος στην Ελλάδα. Εθνικά σχέδια κατανομής. Άδεια εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Μητρώο. Εκθέσεις και υφιστάμενη κατάσταση – κριτική της εμπορίας ρύπων.

E. Νομοθετική δέσμη κλίμα – ενέργεια. Οδηγία 2009/29 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2003/87. Οικονομικοί τομείς που υπάγονται στο Σύστημα Εμπορίας Ρύπων. Εξαιρέσεις λόγω διεθνούς ανταγωνισμού (carbon leakage). Κανονισμός (ΕC) 525/2013 για παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων GHG. Απόφαση 529/2013 για χρήσεις γης, δασοπονία LULUCF κ.λπ.

ΣΤ. Αερομεταφορές. Ναυτιλία. Οικονομικοί τομείς που δεν υπάγονται στο Σύστημα Εμπορίας Ρύπων. Απόφαση 406/2009/ΕΚ. Ποσοτικοί στόχοι – μέθοδος επιμερισμού των βαρών.

Ζ. Βασικές τεχνολογίες μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (ενέργεια, βιομηχανία, μεταφορές, κτίρια, γεωργία).

Η. Δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα.

Θ. Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από οχήματα.

Ι. Βιοκαύσιμα (βασικές έννοιες, ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, Οδηγία 2009/30 για την ποιότητα των καυσίμων, κριτήρια αειφορίας, ελληνική πραγματικότητα).

Κ. Προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές (ευρωπαϊκή στρατηγική για την Προσαρμογή, πρόληψη κινδύνων – κλιματική "θωράκιση", οικονομικά στοιχεία, παραδείγματα από άλλες χώρες, εθνικό πρόγραμμα δράσης).

Λ. Προστασία της στοιβάδας του όζοντος.

Μ. Το Αστικό – Οικιστικό Περιβάλλον στην agenda για την κλιματική αλλαγή.

Κύριοι στόχοι του μαθήματος είναι να γίνει συστηματική ανασκόπηση των βασικών κατευθύνσεων εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα και την Ε.Ε. Επίσης, κρίνεται ουσιώδες το να αναλυθεί το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Ρύπων και να ενημερωθούν οι φοιτητές για τις διαθέσιμες τεχνολογίες μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που παρουσιάζουν.

4. Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων – Προστασία Εδάφους (1ο εξ., Υ)

Γενικό πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης αποβλήτων στην Ελλάδα και την Ε.Ε. Διαχείριση επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, ιατρικών αποβλήτων. Εφαρμοσμένες πολιτικές και σχέδια διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Τεχνολογίες επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων. ΧΥΤΥ, αποκαταστάσεις ΧΑΔΑ, λιπασματοποίηση, καύση απορριμμάτων. Βιομηχανική ρύπανση εδάφους, διάβρωση από αγροτική υπερεκμετάλλευση, από τεχνικά έργα ή από φυσικά αίτια, εξορυκτικά απόβλητα, υδράργυρος κ.λπ. Μεταφορές αποβλήτων. Οικονομική και περιβαλλοντική διάσταση. Ανάλυση της αγοράς.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος είναι να γίνει συστηματική ανασκόπηση των βασικών κατευθύνσεων εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα των στερεών επικινδύνων και μη επικινδύνων αποβλήτων στην Ελλάδα και την Ε.Ε. καθώς και να ενημερωθούν οι φοιτητές για τις διαθέσιμες τεχνολογίες, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους και το κόστος κατασκευής και λειτουργίας τους.

5. Βιώσιμη Παραγωγή και Κατανάλωση (1ο εξ., ΕΥ)

- A. Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη.
- B. Ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων.
- Γ. Ανάλυση κύκλου ζωής.
- Δ. Οικολογικό σήμα.
- Ε. EMAS.
- ΣΤ. ROHS.
- Z. REACH.
- H. Πράσινες προμήθειες.

6. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός Κτιρίων (1ο εξ., ΕΥ)

A. Βασικές έννοιες.

B. Μετάδοση θερμότητας – ενέργεια – κέλυφος και θερμική συμπεριφορά του.

Γ. Ηλιασμός (γεωμετρία, προσανατολισμός, θέρμανση, σκιασμός).

Δ. Αερισμός (άνεμος και δομημένο περιβάλλον, αερισμός κτιρίου, ψύξη – ανανέωση αέρα).

E. Παθητικός σχεδιασμός (θέρμανση – ψύξη).

ΣΤ. Άνεση: θερμική, οπτική, ακουστική, οσφρητική. Προτάσεις σχεδιασμού για άνεση.

Z. Φυσικός φωτισμός (ιδιότητες, το φυσικό φως ως σχεδιαστικό εργαλείο, τρόποι μέτρησης).

H. Υλικά (ιδιότητες – κριτήρια επιλογής, ανακυκλώσιμα – ανανεώσιμα – ασφαλή για την υγεία, εμπεριεχόμενη ενέργεια).

Θ. Υπαίθριος περιβάλλον χώρος (βλάστηση, νερό, εξοπλισμός, υλικά).

I. Περιβαλλοντική ποικιλότητα (ορισμοί εννοιών, περιβαλλοντική ποικιλότητα στο δομημένο περιβάλλον, παραδείγματα).

K. Εργαλεία αξιολόγησης περιβαλλοντικής απόδοσης (εργαλεία, αρχές και κριτήρια).

Λ. Εργαλεία περιβαλλοντικού σχεδιασμού κτιρίων (Ecotect, DIAL, ψυχομετρικός χάρτης, ηλιακό διάγραμμα κ.λπ.).

Στόχοι του μαθήματος είναι:

- Η ανάλυση των βασικών επιδιώξεων και αρχών του περιβαλλοντικού σχεδιασμού κτιρίων.
- Η παρουσίαση και ενημέρωση επί των εργαλείων αξιολόγησης περιβαλλοντικής απόδοσης κτιρίων διεθνώς.
- Η παρουσίαση εργαλείων και εφαρμογών σχεδιασμού.

2° ΕΞΑΜΗΝΟ

- 7. Διαχείριση Υδατικών Πόρων**
- 8. Ανακύκλωση Απορριμμάτων**
- 9. Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων**
- 10. Περιβαλλοντική Αδειοδότηση**
- 11. Χωροταξία – Φυσικός Σχεδιασμός**
- 12. Προστασία Δομημένου Χώρου – Πολεοδομικός Σχεδιασμός**

7. Διαχείριση Υδατικών Πόρων (2ο εξ., Υ)

A. Εισαγωγή σε βασικές έννοιες.

B. Αποτύπωση υπάρχουσας κατάστασης στην Ελλάδα.

Γ. Οδηγία – Πλαίσιο για τα νερά 2000/60 και εφαρμογές της σε ευρωπαϊκό, διασυνοριακό και εθνικό επίπεδο.

Δ. Υπόγεια ύδατα (ευρωπαϊκό και εθνικό νομικό πλαίσιο και εφαρμογές).

Ε. Ουσίες προτεραιότητας.

ΣΤ. Νιτρορύπανση.

Ζ. Η περίπτωση του Ασωπού ποταμού (αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης, βασικά αίτια της ρύπανσης, εθνική νομοθεσία – ΚΥΑ 20488/2010, προοπτικές – δυνατότητες αποκατάστασης).

Η. Προστασία από τις πλημμύρες.

Θ. Ύδατα κολύμβησης (ευρωπαϊκή και κοινοτική νομοθεσία, αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης).

Ι. Προστασία της θάλασσας.

Στόχος του μαθήματος είναι να γίνει συστηματική ανάλυση των βασικών κατευθύνσεων εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα των υδάτων στην Ελλάδα και την Ε.Ε.

8. Ανακύκλωση Απορριμμάτων (2ο εξ., Υ)

Γενικό πλαίσιο της πολιτικής ανακύκλωσης στην Ελλάδα και την Ε.Ε. Εφαρμοσμένες πολιτικές για ειδικά ρεύματα αποβλήτων, όπως συσκευασίες, ΟΤΚΖ, ΑΗΗΕ, ελαστικά, μπαταρίες, ορυκτέλαια, μπάζα συστήματα ανακύκλωσης, διάλυση πλοίων. Τεχνολογίες ανακύκλωσης. Οικονομική και περιβαλλοντική διάσταση. Ανάλυση της αγοράς.

Στόχοι του μαθήματος είναι:

- α) Να γίνει συστηματική ανασκόπηση των βασικών κατευθύνσεων εφαρμοσμένης πολιτικής στον τομέα της ανακύκλωσης στην Ελλάδα και την Ε.Ε.
- β) Να αναλυθεί η αγορά της ανακύκλωσης στην Ελλάδα, όπως αυτή διαμορφώνεται με τη λειτουργία των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
- γ) Να ενημερωθούν οι φοιτητές για τις διαθέσιμες τεχνολογίες, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους και το κόστος κατασκευής και λειτουργίας τους.

9. Επεξεργασία Υγρών Αποβλήτων (2ο εξ., Υ)

Α. Βασικές έννοιες. Βασικές κατευθύνσεις ευρωπαϊκής και ελληνικής νομοθεσίας για την επεξεργασία υγρών αποβλήτων.

Β. Οδηγία 91/271 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

[Ορισμοί. Ποσοτικοί στόχοι για αστικά λύματα. Ευαίσθητες περιοχές. Κριτήρια προσδιορισμού ευαίσθητων και λιγότερο ευαίσθητων περιοχών. Βιομηχανικά λύματα. Λυματολάσπη. Απαιτήσεις για τα αστικά λύματα. Μέθοδοι αναφοράς για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της επεξεργασίας].

Γ. Ποιοτικά χαρακτηριστικά λυμάτων (αστικά λύματα, βιομηχανικά λύματα).

Δ. Βιολογικοί καθαρισμοί. Βασικές έννοιες, υπολογισμός συνολικής παροχής, επιλογή μεθόδου επεξεργασίας και καθορισμός αποδέκτη, επιλογή χώρου. Τεχνική, νομική, αναπτυξιακή και κοινωνικοοικονομική διάσταση της εγκατάστασής τους.

Ε. Χρήση επεξεργασμένων λυμάτων για άρδευση (εθνική νομοθεσία – ελάχιστες απαιτήσεις, τεχνολογίες, συγκριτική ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, στοιχεία κόστους).

ΣΤ. Ειδικές διατάξεις για την επεξεργασία και διάθεση των υγρών αποβλήτων τουριστικών εγκαταστάσεων.

Ζ. Υγειονομική διάταξη Ε1β/221/65 για τη διάθεση λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων. Αδειοδότηση.

Η. Μελέτη διάθεσης λυμάτων.

10. Περιβαλλοντική Αδειοδότηση (2ο εξ., Υ)

Βασικοί νόμοι – κυρώσεις (1650/1986, 3010/2002), συνολικό νομοθετικό πλαίσιο με αναφορές στην αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία και συνοπτική ανάλυση του τρόπου εφαρμογής της στις άλλες κοινοτικές χώρες σε σχέση με την Ελλάδα σε συνδυασμό με βασικές ρυθμίσεις της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας. ΠΠΕ & ΜΠΕ (νομοθεσία και Οδηγία 85/337), μελέτες στρατηγικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Περιβαλλοντικές επιπτώσεις σχεδίων και προγραμμάτων. Διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου. Διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Περιβαλλοντική αδειοδότηση ΑΠΕ.

Υποδείγματα ΠΠΕ και ΜΠΕ. Συγκεκριμένα παραδείγματα των κύριων περιβαλλοντικών επιπτώσεων βασικών τεχνικών έργων, όπως π.χ. οδικοί άξονες, μεγάλες κτιριακές εγκαταστάσεις (ξενοδοχεία, νοσοκομεία, εμπορικά κέντρα, αποθήκες, γκαράζ κ.λπ.), βιολογικοί καθαρισμοί, ΧΥΤΑ, έργα ύδρευσης και αποχέτευσης, υδραυλικά έργα, ενεργειακά έργα, αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά, υδροηλεκτρικά, κεραιές κινητής τηλεφωνίας, λιμενικά, πτηνοτροφικές και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, εξορυκτικές δραστηριότητες, έργα πολεοδομικής κλίμακας, χωροταξικός σχεδιασμός.

11. Χωροταξία – Φυσικός Σχεδιασμός (2ο εξ., ΕΥ)

Αναπτύσσονται βασικές έννοιες για τη χωροταξία και τις σχέσεις της με την περιφερειακή ανάπτυξη και το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον. Ειδικότερη αναφορά γίνεται στον κομβικό ρόλο του πλέγματος των οικισμών και αναλύονται θέματα μεθοδολογικής εκπόνησης χωροταξικών και ρυθμιστικών μελετών. Προσεγγίζονται τα πεδία των ρυθμιστικών επεμβάσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και τέλος γίνεται αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο και στην προσπάθεια εφαρμογών χωροταξικού σχεδιασμού σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στόχοι του μαθήματος είναι να ενημερωθούν οι φοιτητές, σχετικά με την αναγκαιότητα του συσχετισμού των ζητημάτων προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος, σε συνάρτηση και αλληλουχία με τον συνολικότερο χωρικό προγραμματισμό και σχεδιασμό του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας, σε εθνικό, περιφερειακό και υπερτοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και αναπτύσσονται οι αντίστοιχες πολιτικές που έχουν διαμορφωθεί στην Ε.Ε.

12. Προστασία Δομημένου Χώρου – Πολεοδομικός Σχεδιασμός

(2ο εξ., ΕΥ)

(υπό διαμόρφωση το αναλυτικό περιεχόμενο του μαθήματος – Γ. Κ. Βαρελίδης)